

ባህር ዳር ሰኔ 20 ቀን 2004 ዓ/ም Bahir Dar June 27th , 2012

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክሬ ሕግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ Issued under the auspices of the Council of the Amhara National Regional State

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 193/ 2003 ዓ.ም

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የጫት ምርት ቀረጥን ለማስከፈል የወጣ አዋጅ

Content

Proclamation No.193/2011

A proclamation issued to provide for the Payment of Duty on 'chat' prodauct in the Amhara National Regional State

አዋጅ ቁጥር 193/ 2003 ዓ.ም

የጫት ምርት ቀረዋ አሰባሰብ፣ አወሳሰን እና ቁዋጥርን በማጠናከር ለመንግስት ገቢ ለማስገኘት እንዲሁም የህብረተሰቡን ደህንነት ለመጠበቅ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ሕገ- መንግስት አንቀጽ 49 ንኡስ አንቀጽ 3/1/ እና /11/ ድንጋጌ ሥር በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የሚከተለውን አዋጅ አውዋቷል፡፡

Proclamation No. 193/2011

The Amhara National Regional State

Duty on Chat Product Payment

Proclamation

WHEREAS, It is found necessary to make earn government income and protect the wellbeing of the society by strengthening the collection, determination and controlling of duty on the "chat" product thereof;

NOW THEREFORE, The Amahara National Regional Council, in accordance with sub-Article 3/1/ and /11/ of Article 49 of the Revised Constitution of the National Regional State, hereby issued this proclamation.

ክፍል አንድ

ጠቅሳሳ

1. ?? ? ???

ይህ አዋጅ "የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የጫት ምርት ቀረጥ ማስከፌያ አዋጅ ቁጥር 193/ 2003 ዓ.ም" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ? ? ? ?

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

- 1. «ቢሮ» ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ነው፡፡
- 2. «ባለስልጣን» ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢዎች ባለስልጣን ነው፡፡
- 3. «ቀረዋ» ማለት በዚህ አዋጅ መሥረት ለክልለ መንግስት የሚከፈል ገቢ ነው።
- 4. «የግብይት ቦታ» ማለት ህብረተሰቡ የጫት ምርት ግብይት የሚልጽምበት ቦታ ነው።
- 5. «ኬሳ» ማለት የጫት ምርት በተሽከርካሪዎች፣ በእንስሳት ወይም በሰው ሸክም በሚጓጓዝበት መንገድ ላይ ቀረዋ ለማስከፌል በባለስልጣኑ የሚቋቋም የመቆጣጠሪያ ቦታ ነው፡፡
- 6. «ሰው» ማለት ማንኛውም የተፈዋር ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

PART ONE

General

1. **Short Title**

This proclamation may be cited as "The Amhara National Regional State Duty on 'Chat'Product Payment proclamation No. 193/2011."

2. <u>Definition</u>

In this proclamation, unless the context requires otherwise:

- "Bureau" means the Finance and Economic Development Bureau of Amahara National Reginal State.
- 2. "Authority" means the Amahara National Regional State Revenues' Authority.
- "Duty" means Revenue to be paid for the Regional State pursuant to this proclamation.
- 4. "Market place" means the place where the society conducts marketing on chat product.
- 5. "Chack point" means a controlling point established by the Authority on the road, to cause the Duty to be levied, where a 'chat' product is transporting with vehicle, animals or human being.
- 6. "Person" means natural or juridical person.

- 7. «ሕግ አስከባሪ» ማለት በዚህ አዋጅ መሥረት ለስራው የተመደበ የባለስልጣኑ ሰራተኛ፣ ፖሊስ ወይም የአካባቢ ሚሊሻ ማለት ነው።
- 8. "ማጓጓዣ" ማለት በየብስ፣ በአየር ወይም በውሃ ላይ ሰውን ወይም እቃን የሚያጓጉዝ ማንኛውም መጓጓዣ ሲሆን እንስሳትንም ይጨምራል፡፡
- 9. "የመጓጓዣ ኃላፊ" ማለት ማናቸውንም ማጓጓዣ በጉዞ ላይ እንዳለ የማዘዝ፣ የመቆጣጠር፣ ሥራዎችን የመስራት ስልጣን የተሰጠው ሰው ወይም ወኪሉ ነው።

3. ????? ?? ???

ይህ አዋጅ በአማራ ብሔራዊ ክልል የግዛት ወሰን ውስጥ ተፌጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ ቀረጥ አከፋፌል ሥርዓት

4. ?? ??? ?????? ?????

- 1. የጫት ምርት በይዞታው ሥር በማድረግ የሚያንጉዝ ወይም በማንኛውም ሌላ መንገድ ለሽያጭ የሚያቀርብ ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት ቀረጥ የመክፌል ግዴታ አለበት፡፡
- 2. በክልሉ ወይም ከክልሉ ውጪ ለግል,ንሎት ሕንዲውል በሚጓጓዝ የጫት ምርት ላይ ስለሚከፌል ታሪፍ፣ ገቢው ስለሚሰበሰብበት ሁኔታ፣ ስለሚጓጓዝበት ሕና ስለሚሸዋበት ቦታ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሥረት ይወሰናል፡፡

- 7. "Law Enforcer" means employee of the authority, police or local Milicia that has been assigned for the duty pursuant to this proclamation.
- 8. "Transport" means any transport which carries a person or goods on land, air or water, and includes animals.
- 9. "Transport Head" means a person or an agent vested with the power of discharging the task of ordering and supervising any **vehicle** while in **transportation.**

3. Scope of Application

This proclamation shall be applicable in the territorial boundary of the Amhara National Region.

PART TWO

Duty Payment Procedures

4. Levying and payment of Duty

- 1. Any person transporting chat product under his possession or make available same for sale by any means shall be liable to pay the duty determined under this proclamation.
- 2. The tariff to be paid on the 'chat' product, within or out side the Region, transported for consumtion, mechanism for the collection of the revenue, its transportation and the transaction place of the same shall be determined by directive to be issued by the bureau.

- 3. ቀረጥ ከተከፈለበት የጫት ምርት ላይ የገቢ ግብርና ተርን ኦቨር ታክስ አይጠየቅበትም፤ ይሆንና ጫት ቤት ከፍተው የሚቸረችሩ በስራ ላይ ባለው የገቢ ግብር አዋጅ መሰረት ገቢያቸው ተሰልቶ የሚከፍሉ በመሆኑ ይህ ድንጋጌ አይመለከታቸውም፡፡
- 4. ጫት ቤት ከፍቶ ጫት የሚቸረችር የጫት ቤት ቸርቻሪ ጫቱን ከምርት ቦታው ገዝቶ ሲያንጉዝ የተገኘ እንደሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋኔ መሰረት ተጠቃሚ አይሆንም፡፡

5. ??? ????? ???? ?? ????

6. <u>?? ????</u>

ከጫት የሚገኘዉ ቀረዋ የሚሰበሰበው ቢሮው በሚያሳትመው ህጋዊ ደረሰኝ ይሆናል፡፡

ክፍል ሶስት

<u>ስለ ሥልጣንና ተግባር</u>

1. ቀረጡን እንዲሰበሰብ በተልቀደው መቆጣጠሪያ ጣቢያ መዋቅሩን በመዘር,ጋት ወይም በማናቸውም ሌላ ዘዴ ቀረጡን ይሰበስባል ወይም እንዲሰበሰብ ያደር,ጋል ፣የቁጥጥር ሥራም ያካሂዳል፣

- 3. Income and turn over tax may not be requested on the 'chat' product on which Duty has been levied. However, this provision shall not apply on 'chat' retailers as they will pay income tax as per the existing income tax proclamation.
- 4. The 'chat' retailer may not benefit from sub article 3 of this article while the same is found transporting the chat, purchasing from the production place.

5. Sharing of the collected Duty

The sharing of the collected duty on the 'chat' shall be determined by the directive to be issued the Bureau.

6. Receipt

The duty to be paid from the 'chat' shall be collected pursuant to the legal receipt issued by the Bureau.

PART THREE

Powers and Duties

7. Powers and Duties of the Authority

The Authority shall have the following powers and duties pursuant to this proclamation:

 Collect or cause to be collected the duty through putting in place its structure at the place where authourized controlling station, or through any means thereon; condut activity of controlling;

- ቀረጥ ሳይከፈልበት የመቆጣጠሪያ ጣቢያን 2. ጥሶ የተገኘ ወይም በህገ ወጥ መንገድ የጫት ምርትን ሲንቀሳቀስ የተገኘ ይወርሳል፣ ሳይበላሽ ወዲያውኑ ሽጠ ካልተሸጠም PRC 2A: **ኅንዘ**ቡን 70. ያስወግዳል፣
- 3. ተገቢ የሆኑ የአፈፃፀም ሥርዓቶችን ያወጣል፣ ይዘረጋል፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የቀረጥ አሰባሰቡን ስራ በውክልና ወይም አግባብ ባለው ሌላ *መን*ገድ ለሶስተኛ ወገኖች ይሰጣል፣
- 4. የቀረጡን አሰባሰብ ይበልጥ ለማጠናከር ከክልሉ ህግ አስከባሪ ተቋማት *ጋር* ይሰራል፡፡

8. ??? ?????? ????? ?????

ሕግ አስከባሪዉ በዚህ አዋጅ *መ*ሰረት የሚከተሉት ተግባርና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

1. የጫት ምርት ሳስመክፌል ቀሬጥ የመቆጣጠሪያ ጣቢያ የጣሰ ወይም በማንኛውም ሁኔታ በድብቅ ያጓጓዘ ወይም የጫን ወይም ያስጫን ወይም የተባበረ ወይም የፍተሻ ሥራ እንዳይከናወን ሁከት የፌጠሬ ወይም ያስተባበረ ወይም የተባበረ ማንኛውም ሰው ወይም ተሽከርካሪ ወይም የተጫነ እንስሳ ላይ ተገቢ የሆነ ኃይል በመጠቀም በማስቆም የመፈተሽ o LF የቁጥናር ሥራ የማከናወንና፣

- 2. Conficicate the 'chat' product found to be passed, without being charged, the controlling station, or transact illegally and thereby immediately sale before being damaged, or remove same if failed to be sold:
- Issue and put in place proper implementation procedure; give the task of duty collecting to third parties through delegation or other proper means, as deems necessary;
- 4. Work together with law- enforcing agencies of the Region to strengthen the collection of duty thereon.

8. Duty and Responsibility of law-enforcer

The law-enforcer shall have the folloing duties and responsibilities pursuant to this proclamation:

 Perform the act of searching or controlling, using proper force, on vehicle or loaded animal or whosoever passes the controlling station with the intention of faling to pay duty on the 'chat' product, or secretly transporting or loading or cause to be loaded the same or cooperating or disturbing the activity of searching or controlling;

- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የተያዘን ማንኛውም ሰው ወይም ተሽከርካሪ በፍተነት በአቅራቢያው ለሚገኝ ፖሊስ ጣቢያ የማስረከብ ኃላፊነት አልበት፡፡
- 3. በንዑስ አንቀጽ 2 የተረከበ ፖሊስም ጉዳዩን በተገቢው ፍዋነት አጣርቶ ተጠርጣሪውን Mr መሰረት ስልጣን ሳስው ፍ/ቤት ያቀርባል፤ በህገ ወጥ መንገድ ሲንቀሳቀስ የጫት ምርትም ወዲያውኑ የተያዘውን አቅራቢያው አካል ሳለ የባለስልጣኑ ያስረክባል፡፡
- 4. የጫት ምርቱን የተረከበው የባለስልጣኑ መስሪያቤትም ምርቱ ሳይበላሽ በጫረታ ወይም አመቺ ነው በሚለው ማናቸዉም መንገድ ይሸጣል፡፡

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድን*ጋጌዎ*ች

9. ?? ??? ??? ?? ??

በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከራለዉ አበልና ኮሚሽን ቢሮው በሚያወጣው ዝርዝር መመሪያ የሚወሰን ይሆናል፡፡

10. ?? ????? ?? ??? ???

1. ቀረጥ ያልተከፈለበት ወይም በአነስተኛ መጠን የተከፈለበት የጫት ምርት መኖሩን ያወቀ ማንኛውም ሰው ለተቆጣጣሪ ፖሊስ ወይም ለሚመለከተው የባለስልጣኑ መ/ቤት ወዲያውኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡

- 2. Handover speedily a person arrested or a vehicle seized, pursuant to sub- article 1 of this article, to the nearby police station;
- 3. The police, pursuant to sub-Article 2, by investigating the case with appropriate speed, shall cause the suspect be appear before the authorized court as per the law; and immediately deliver the 'chat' product, that has been caught transporting illegally, to the nearest body of the authority thereof;
- 4. The office of the authority shall sale the 'chat' product, before being perished, through auction or any means it deems suitable.

PART FOUR

Miscellaneous Provisions

9. Gift or Commission

The perdiem and commission to be payed, pursuant to this proclamation, shall be determined with particular directives issued by the Bureau.

10. Duty to Cooperate and Notify

 Whoever knows the presence of a 'chat' product on which no or small amount duty is levied, shall have a responsibility to immediately notify to the supervising police or pertinent office of the authority.

- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት ቀረጥ ያልተከፌለበት የጫት ምርት መኖሩን ያሳወቀ ሰው ማንነት በሚስጥር ይጠበቃል፡፡
- 3. ይህንን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ ማንኛውም ሰው የመተባበር ግዴታ አለበት::

11. <u>?? ???</u>

- 1. ማንኛውም የጫት ባለይዞታ ወይም ባለንብረት የሆን ሰው ቀረጥ ሳይክፍል መቆጣጠሪያ ጣቢያ ለማለፍ የሞከረ ወይም ያለፉ ወይም በተሽከርካሪው አካል ውስጥ ጫት ደብቆ የተገኘ እንደሆነ በጫቱ ላይ ሊከፍል ከሚገባው ቀረዋ በማያንስ መቀጫና ከአንድ ዓመት እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ እስራት ይቀጣል፣
- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተጠቀሰው ተፋት የተፈፀመው ኃይል በመጠቀም ወይም ከሌሎች ሰዎች ኃር በማበር የሆነ እንደሆነ በጫቱ ላይ ሊከፍለው ከሚገባው ቀረጥ በማያንስ የገንዘብ መቀጫና ከሦስት ዓመት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ እሥራት ይቀጣል።
- 3. የጫት ምርት ቀረጥ እንዳይክፌል ሁከት የፌጠረ ወይም ለመፍጠር የሞከረ ማንኛውም ሰው ከአንድ ወር እስከ ስድስት ወር በሚደርስ እስራት ወይም ከብር 300 /ሦስት መቶ ብር/ እስከ 1000 /አንድ ሺ ብር/ የገንዘብ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል፣

- 2. The identity of the person who notifies the presence of a 'chat' product on which no duty is levied, pursuant to sub-article 1 of this Article, shall be kept in secret.
- 3. Any person shall have a responsibility to cooperate for the implementation of this proclamation.

11.Penalities

- 1. Whoever possess or owns 'chat', attempts to pass or pass the controlling station with out paying the Duty or found to hide same under the body of his vehicle is punishable with a fine not less than the amount of a Duty to be paid on the 'chat' and with imprisonment not less than One year and not exeeciding Three years.
- 2. Where the offence indicated under sub –article (1) of this Article is committed by using force or in participation with other persons, is punishable with a fine not less than the amount of the Duty paid and with imprisonment not less than Three years and not exeeciding Five years.
- 3. Whoeve obstructs or attempts to obstruct the payment of a Duty on chat product is punishable with One upto Six months imprisonement or with a fine from Birr 300 /Three Hundred Birr/ upto 1, 000 (One Thousand) Birr or with both.

- 4. ባለስልጣኑ ለጫት ምርት ቀረዋ አሰባሰብ የሚጠቀምበትን PIL ደረሰኝ ወይም ማህተም ወይም *መታ*ወቂያ ወይም ምልክት ወይም መለያ ወይም ፊርጣ ወይም የደንብ ልብስ አስመስሎ የሰራ ወይም የተጠቀመ ወይም በአጅ eн የተገኘ ስልጣን ያልተሰጠው ማንኛውም ሰው ከብር 10,000 (አስር ሺ ብር) እስከ 20,000(ሃያ ሺ ብር) የኅንዘብ முடிஞ ወይም እስከ አሥራ አምስት አመት በሚደርስ እስራት ፅኩ ወይም በሁለቱም ይቀጣል፣
- 5. ህግ አስከባሪው መደለያ ከተቀበለ ወይም በዝምድና ወይም በሌላ ግንኙነት ከሰራ ወይም ቀረጥ ያልተከፈለበትን የጫት ምርት የጫነ መጓጓዣ ቀረጥ ያላስከፈለ እንደሆነ ወይም እንዲያልፍ ከተባበረ ወይም ከቀረጥ ጋር በተያያዘ ሌላ ሕገ ወጥ ተግባር ከፌጸመ ከ6 ወር እስከ አንድ ዓመት በሚደርስ እስራት ይቀጣል፣
- 6. ቀረጥ ያልተከፈለበት የጫት ምርት ተምኖበት የመቆጣጠሪያ ጣቢያ እንዲተስ የተደረገበት ወይም በአካሉ ውስጥ ይህንኑ ደብቆ ለማስተላለፍ የተሞከረበት ማጓጓዣ ኃላፊ (ባለቤት) ከብር 500 እስከ 1000ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ ወይም በሶስት ወር እስራት ይቀጣል፣
- 7. በዚህ አንቀጽ የተደነገጉት ቅጣቶች ቢኖሩም በወንጀል ህግ ወይም በሌላ ህግ የበለጠ ቅጣት የሚያስቀጡ ጥፋቶች የሚመለከቱት ድንጋጌዎች ተፈጻሚዎች ናቸው፡፡

- 4. Any person who falsely makes or uses the revenue invoice or stamp or identity card or sign or signature or a uniform that the Authourity uses for collecting Duty on the 'chat' product, or an unauthorized person found in possession of same is punishable with a fine 10,000 (ten thousand) to 20, 000(twenty thousand) Birr or with up to Fifteen years rigouros imprisonment or with both.
- 5. Law- enforcer who receives bribery or works in patronage or other relation or causes a vehicle fail to pay a Duty on the loaded 'chat' or cooperate same to pass or commits any other criminal act concerning Duty thereon is punishable with from 6 months up to one year imprisonment.
- 6. Owner of the vehicle, causes to load the unlevied 'chat' product and pass the controlling station, or attempt to pass hiding same is punishable with a fine from 500/five hundred/ upto 1000/ one thousand/ Birr or with three months imprisonment.
- 7. Notwithstanding the penalities stipulated in this article, provisions in the criminal code or other laws entailing grave penality shall apply thereof.

12.7 ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

ይህን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሕግ ወይም ደንብ ወይም መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱ ጉዳዮች ሳይ ተፊጻሚነት አይኖረውም፡፡

- 2. የቀረጥ ሥርዓቱንና የማስከፌያ ታሪፉን የተመለከቱ መመሪያዎችን ቢሮው ሊያወጣ ይችላል፡፡
- 3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር የተደነገገዉ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ባለስልጣኑ የቀረጥ አስተዳደሩን አስመልክቶ ዝርዝር የማስፊጸሚያ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል::

14.??? ?? ???????

ይህ አዋጅ በክልሉ *መንግሥት ዝክረ ህግ ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

> ባህር ዳር ሰኔ 20 ቀን 2004 ዓ.ም አያሌው ጎበዜ የአማራ ብሔራዊ ክልል

> > ፕሬዚዳንት

12. Inapplicable Laws

Any law, regulation, or directives or customary practice inconsistent with this proclamation shall not be applicable on maters indicated in this proclamation.

13. Power to Issue Regulation and Directives

- 1. The Council of the Regional Government may Issue regulations necessary to implement this proclamation.
- 2. The Bureau may issue directives concerning to Duty procedures and payment tariffs of same.
- 3. Without prejudice to sub article 1 of this Article, the Authority may issue detailed directives concerning to the Duty Administration.

14. Effective Date

This proclamation shall come into force as of the date of its publication in the Zikre-Hig Gazettee of the Regional State.

Done at Bahir Dar,
This 27th day of June, 2012.

Ayalew Gobezie

President of Amhara National

Regional State